

Hørings svar fra Optikerbransjen – Høring av forslag til endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger (endring i betalingen for nasjonale e-helseløsninger og plikt til bruk av tjenester på helsenorge.no

27.11.2025

Optikerbransjen takker for muligheten til å gi innspill på høring om: **Forslag til endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger.**

Vi representerer over 530 optiske virksomheter over hele Norge. Vårt formål er å bidra til at de optiske bedriftene yter samfunnet best mulig synshjelp, samt å arbeide for å fremme kunnskap om optikernes fagkunnskap og øke den generelle kunnskapen i samfunnet om viktigheten av godt syn og god øyehelse. Optikere er autorisert helsepersonell med minimum en bachelorgrad.

Majoriteten av virksomhetene i optikerbransjen er påkoblet helsenettet og vi vil komme med innspill til den foreslåtte nye prismodellen som gjelder for de øvrige aktørene.

Våre innspill oppsummert

- Optikerbransjen støtter de foreslåtte endringene i prismodellen for helsenettet, som er mer tilpasset de mindre aktørene.
- Vi støtter at individuelt bruk av tjenestene ikke skal ha innvirkning på prismodellen, men at prisgrupper er en mer effektivt og hensiktsmessig.
- Vi etterlyser større forutsigbarhet i prismodellene og at bedriftsmessig hensyn ivaretas fremover.

Justering i pris for «øvrige aktører»

På overordnet nivå støtter Optikerbransjen de foreslåtte endringene i prismodellen for kategorien «øvrige aktører». Vi representerer mange små og mellomstore virksomheter som i stor grad har koblet seg opp til Helsenett via tredjepartsløsninger, blant annet via Helseboka og Eys. Vi er koblet på og kommuniserer primært med fastleger og øyeleger.

Digital kommunikasjon kommer pasientene til gode, da henvisninger og epikriser sømløst overføres direkte via den elektroniske meldingstjenesten. Dette er til gagn for både samfunnet, pasientene og mottakerne av henvisningene.

Vi får ikke tilskudd fra det offentlige for å delta i samhandlingen med andre helseprofesjoner, og må ta hele kostnaden selv. Derfor er det viktig at det blir satt en fair pris slik at våre medlemmer velger å koble seg på, uten at det blir for store kostnader og gjør det uforholdsmessig dyrt for frivillig påkobling.

Prisestimatet som er presentert for 2027 mener vi reflekterer et mer hensiktsmessig nivå for de minste aktørene. De fleste optiske virksomheter er små, men samtidig er vi avhengige av at alle kobler seg på for å få best mulig utnyttelse av de digitale mulighetene som ligger i helsenettet.

Behov for økt forutsigbarhet

For en bransje bestående av mange mindre selvstendige virksomheter, er forutsigbarhet svært viktig. Endrede rammevilkår og plutselige økte kostnader vil slå hardt ut for en bransje som består av mange små bedriftseiere. Vi etterspør større forutsigbarhet i prismodellene for helsenettet og stiller spørsmål ved om det er nødvendig å vurdere endringer i prismodellene hvert år.

Begrenset nytteverdi med dagens tilgang

Optikerbransjen ønsker å ta del i den digitale samhandlingen med andre helseprofesjoner, som er grunnen til at mange har valgt å knytte seg til helsenettet uten at det er et krav om det.

Vi ønsker at prismodellen skal være forutsigbar og enkel, og ikke basert på bruk da dette vil medføre mye administrativt arbeid som ikke gir økt verdi. Men siden bransjen kun bruker en svært liten del av Norsk Helsenett, er det fornuftig om de aller minste aktørene får en pris som gjenspeiler nytten.

Vi bruker elektronisk meldingstjeneste for å sende henvisninger til enten spesialisthelsetjenesten eller fastlegene, motta epikriser eller utveksle meldinger med optikere eller annet tilstøtende helsepersonell. Dette ser vi på som en stor fordel for pasientene, da de får en sømløs opplevelse og vi kan kommunisere på en trygg og sikker måte. Men dette er en svært begrenset del av helsenettet og den foreslåtte prismodellen fremdeles vil oppfattes som høy i forhold til nytteverdien.

Slik som betalingsmodellen er lagt opp til nå, vil både de yrkesgruppene med mange funksjonaliteter og få funksjonaliteter bli belastet likt. Dersom ordningen skal ha høy legitimitet er det viktig at de mindre fagdisiplinene får tilgang til flere funksjonaliteter, slik at de opplever å få større verdi enn i dag.

Dersom det legges til rette for økt bruk gjennom eksempelvis tilgang til eksisterende løsninger, refusjoner gjennom Helfo eller tilpassede løsninger spesielt for optikere, vil dette være med på å synliggjøre den bedriftsøkonomiske nytten som vil være med på å understøtte behovet om å være påkoblet helsenettet.

Differensiering mellom de store og de små

Vi har tidligere bedt om at de mindre aktørene må tas hensyn til, og vi ser positivt på at det er forsøkt å hensynta de mindre aktørene med mindre enn 15 MNOK i omsetning.

Mange av kjedene som har flere enn ti avdelinger, har ikke nødvendigvis store avdelinger. For 2027 bør det vurderes om beløpet per lokasjon bør følge beløpet for små virksomheter.

Med vennlig hilsen
Optikerbransjen

Tina Alvær
Daglig leder